

Beste meneer Vijlbrief, CE Delft, NAM, [REDACTED] en [REDACTED]
Beste bestuurders, bewoners en onderzoekers,

Vorige week is voor de oliewinning in Schoonebeek een Maatschappelijke Kosten en Baten Analyse (MKBA) van de hand van CE Delft gepubliceerd. Ik vind het goed om te zien op welke manier de oliewinning economisch gezien bijdraagt aan ons land. Tegelijk maak ik me ernstig zorgen over de manier waarop in deze analyse met het probleem van het heersende watertekort wordt omgegaan. Het gaat daarbij om de volgende drie punten:

1. De verrekenende schadeposten bij droogteschade

De berekening valt terug op een rapport van Ecorys over de schade door droogte in 2018. De daar berekende schade omvat echter expliciet niet (naast schade voor een aantal kleine sectoren) de *schade aan de natuur*. In het rapport van CE Delft zou hier in ieder geval kwalitatief een beschrijving van gegeven kunnen worden.

Een tweede ‘schadepost’ die, voor zover ik kan lezen, niet is meegenomen is het geheel van infrastructurele maatregelen om het water beter vast te kunnen houden. Deze werkzaamheden omvatten onder meer het aanpassen van sluizen, het aanpassen van de bestemming van land, en zelfs de waterbeheersing in het IJsselmeer, allerlei grootschalige en kostbare projecten, die nodig zijn om de fluctuaties in de wateraanvoer beter op te kunnen vangen.

2. De grootschaligheid van onze huidige problemen

We hebben tegenwoordig te maken met steeds grootschaliger ingrepen, waarop we als individu (of bedrijf) alleen niet veel invloed meer op hebben. In dit geval is het watertekort in de zomermaanden zo groot dat de bijdrage van de waterinjectie in het niet valt bij het landelijk tekort. De gevolgde redenering stelt: *‘hoe groter het probleem is – hoe minder je daaraan kan (hoeft te?) doen’*.

Eenzelfde probleem speelt bijvoorbeeld ook voor onze individuele bijdrage aan de klimaatdoelen, waar u als Ministerie mede verantwoordelijk voor bent.

Wat betreft het watertekort zouden volgens deze redenering bijvoorbeeld sproeiverboden zinloos zijn, laat staan korter douchen of andere maatregelen door individuele bewoners. Een beleid, waarbij mensen als volwassenen wel hun individuele verantwoordelijkheid zullen nemen, is echter gebaat bij signalen vanuit de overheid (en onderzoeksinstituten), die dit soort redeneringen van machteloosheid juist niet omarmen. Ik vind de gebruikte benadering van de droogteschade een grote misvatting in het rapport.

3. Regionale invulling

Als derde punt wordt in het rapport wel gesproken van regionale consequenties voor de welvaart. Ik zie dat in de gepresenteerde cijfers echter niet terug. Ik merk als inwoner van Twente de effecten van het watertekort in de zomermaanden dagelijks. Het Almelo Nordhorn kanaal stroomt dan niet meer, nieuwe aanplant in de tuinen wordt steeds kwetsbaarder (moet je elke dag sproeien). En de mais- en graslanden van de boeren geven veel minder opbrengst.

Volgens de redenering uit het rapport zou echter deze regionale kwetsbaarheid (het grote watertekort op zandgronden en veengebieden leidt tot een relatief groter probleem) resulteren in een verminderd effect van individuele oplossingen. Het is natuurlijk wrang om te lezen dat juist deze individuele bijdrage aan de wateronttrekking dan als ‘niet relevant’ wordt beoordeeld op plaatsen waar dit tekort nijpend is.

Tegelijk kan de grote hoeveelheid water, die gebruikt wordt bij de oliewinning, heel gericht worden ingezet, ofwel voor irrigatie (zoals in Haaksbergen) of ten gunste van de natuur in de biosfeer blijven (maar dan wordt dit niet berekend).

Ik ben als inwoner van Twente en als lid van de Stichting StopAfvalwaterTwente voor de circulaire afvalwaterverwerking, zoals voorgesteld door [REDACTED] Misschien vind u mij in deze stelling bevooroordeeld, ik denk echter dat juist hoe groter het probleem (watertekort) is, hoe groter het belang is van de individuele actie. Dat hoort bij een volwassen samenleving. Ik roep u op om als Ministerie, als onderzoeksinstituut en als NAM deze individuele acties – en dus ook de bijdrage door de circulaire methode, beter op waarde te schatten.

Vriendelijke groet

[REDACTED]